

**ONDERRICHTINGEN
BIJ « DE REGELS
VAN HET VOETBALSPEL »
2008**

INLEIDING

Deze onderrichtingen, van toepassing in België, verduidelijken de Regels van het Voetbalspel en zijn er een aanvulling van.

Veel leesgenot en good luck.

Namens de spelregelcommissie.

INHOUDSOPGAVE

REGEL	BLAD
1. HET SPEELVELD	3
2. DE BAL	8
3. HET AANTAL SPELERS	9
4. DE UITRUSTING VAN DE SPELERS	14
5. DE SCHEIDSRECHTER	16
6. DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTERS	31
7. DE DUUR VAN DE WEDSTRIJD	35
8. HET BEGIN EN DE HERVATTING VAN HET SPEL	37
9. DE BAL IN EN UIT HET SPEL	39
10. HOE ER WORDT GESCOORD	39
11. BUITENSPEL	39
12. OVERTREDINGEN EN ONSPORTIEF GEDRAG	40
13. DE VRIJE SCHOPPEN	41
14. DE STRAFSCHOP	42
15. DE INWORP	42
16. DE DOELSCHOP	42
17. DE HOEKSCHOP	43
DE INSTRUCTIEZONE	43
SECRETARISSEN DER COMITES EN COMMISSIES	45
ALGEMENE ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN	48
ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN I.V.M. DE WEDSTRIJD	54

1. Neutrale zone

Rond het speelveld moet een strook van minimum 3 m breedte zijn welke de neutrale zone heet.

Geen enkele hindernis mag zich op minder dan drie meter van de buitenlijnen van het speelveld bevinden.

Het publiek moet zich achter een efficiënte afsluiting bevinden.

Toegelaten personen in de neutrale zone of in de instructiezone :

1.1. De dragers van een armband :

1.1.1. Terreinafgevaardigde	: wit
1.1.2. Afgevaardigde bezoekers	: driekleur
1.1.3. Commissarissen	: clubkleuren
1.1.4. Geneesheer, kinesist, verzorger	: geel
1.1.5. Elke trainer	: rood
1.1.6. Afgevaardigde repressief comité	: amarant

Opmerkingen :

1. De personen onder 1.1.4. en 1.1.5. moeten in de instructiezone blijven (behalve bij wedstrijden van debutantjes, duiveltjes en preminiemen).
2. In Hogere Afdelingen moet iedereen in de instructiezone blijven.

1.2. Veiligheidsdiensten in uniform :

- 1.2.1. Politie/Stewards
- 1.2.2. Medische hulpdiensten

REGEL 1 – HET SPEELVELD

---

2. Afbakening

Het gebruik van zand is enkel toegelaten in geval van sneeuw.
Het gebruik van zagemeel en ongebluste kalk is nooit toegelaten.

3. Hoekvlaggen

De vlaggenstokken en de vlaggen mogen verschillen van kleur. De vier stokken moeten dezelfde kleur hebben. De kleur van de vier vlaggen moet dezelfde zijn, d.w.z. volledig wit of van een heldere kleur.

4. Ongeschikt speelveld

De scheidsrechter mag een wedstrijd niet aanvangen :

- 4.1. wanneer een hindernis zich op het speelveld of op minder dan 3 meter van de buitenlijnen van het speelveld bevindt.
- 4.2. wanneer een doellijn, zijlijn of middenlijn ontbreekt of wanneer een doelgebied, strafschopgebied, hoekschopgebied of de middencirkel niet afgebakend zijn en de punten in deze gebieden niet aangeduid zijn.
- 4.3. zonder doelen of doelnetten.
- 4.4. zonder één of meerdere hoekvlaggen (bij aanvang van de wedstrijd).

In andere gevallen moet de scheidsrechter de wedstrijd laten doorgaan, mits hij de hem gemelde onregelmatigheden rapporteert.

5. Onbespeelbaar speelveld

De scheidsrechter verklaart een speelveld onbespeelbaar wanneer :

5.1. bij sneeuw

- de lijnen onzichtbaar zijn.
- gevolgd door vorst het speelveld gevaren oplevert.
- de sneeuw aan de bal kleeft zodat die onregelmatig wordt naar vorm en gewicht.

5.2. bij vorst

- bevroren waterplassen op het speelveld voorkomen.
- het speelveld scherpe oneffenheden vertoont.
- de spelers hun evenwicht niet kunnen bewaren.
- balcontrole onmogelijk is.

5.3. bij slijk

- de grond zo modderig is dat de spelers niet kunnen aanzetten.

Nota Bene :

een bal die niet botst of in het slijk blijft vaststeken, is geen reden om een speelveld onbespeelbaar te verklaren.

5.4. bij regen

- een grote oppervlakte van het speelveld overstroomd is en de bal op die plaats de grond niet raakt.
- onvoldoende zichtbaarheid optreedt.

5.5. bij mist

- de zichtbaarheid onvoldoende is.

REGEL 1 – HET SPEELVELD

Voor wedstrijden van eerste ploegen Heren in de Hogere Afdelingen :

Het behoort uitsluitend tot de appreciatie van de scheidsrechter de wedstrijd te beginnen of stop te zetten.

Voor alle andere wedstrijden :

De scheidsrechter moet vanop de doellijn van het midden van het ene doel het andere doel kunnen zien. Zoniet moet de wedstrijd worden uitgesteld of gestaakt.

Nota Bene :

- Wanneer het speelveld vóór aanvang van de wedstrijd onbespeelbaar wordt verklaard, mag de bezochte club de wedstrijd laten spelen op een van haar andere speelvelden, door de bond goedgekeurd en gelegen binnen een straal van 5 km van het onbespeelbare speelveld.
- Wanneer het hoofdspeelveld dreigt te worden beschadigd door de weersomstandigheden, wat bijgevolg de tijdens het weekend in de installaties geplande wedstrijd van de eerste ploeg in het gedrang zou kunnen brengen, mag de thuisclub eenzijdig beslissen de wedstrijden van de andere categorieën te doen spelen op een door de bond goedgekeurd bijveld, gelegen binnen een straal van 5 km rond het hoofdspeelveld.

6. Veiligheid van spelers en officials

Indien de scheidsrechter oordeelt dat het speelveld en de aangrenzende installaties een mogelijk gevaar inhouden voor spelers en officials is het hem toegelaten de wedstrijd niet aan te vangen of hem op ieder ogenblik te staken.

---

7. Speelveld op kunstgras

Spelen op kunstgras is toegelaten, behalve in kampioenschapwedstrijden van 1ste Nationale.

De thuisploeg kan eisen stellen i.v.m. het gebruik van schoeisel.

---

8. Zones voor fotografen

Fotografen zijn toegelaten in de neutrale zone op voorwaarde dat zij plaatsnemen op meer dan 3 meter van de buitenlijnen van het speelveld en niet postvatten langs de kant waar een assistent-scheidsrechter optreedt.

Wanneer de neutrale zone niet breder is dan 3 meter, dienen zij achter de afsluiting plaats te nemen.

REGEL 2 – DE BAL

Toegelaten bal in wedstrijden van :

1. Debutantjes, duiveltjes en U 8 : nr. 3
2. Preminiemen, miniemen, knapen en U9 tot U 13 : nr. 4
3. Alle anderen : nr. 5

Opmerking :

Indien de wedstrijd stopgezet wordt bij gebrek aan ballen of bij een inbreuk op de regel i.v.m. de afmetingen van de bal, moet de scheidsrechter een verslag opmaken voor het bevoegd comité.

1. Onvolledig elftal

Een onvolledig elftal mag zich tijdens de wedstrijd vervolledigen.

Wie mag zijn elftal vervolledigen?

1. **de te laat komende effectieve speler**, wiens naam vóór de wedstrijd op het scheidsrechtersblad werd ingevuld.

Vb. Speler X is als titularis op het scheidsrechtersblad ingeschreven.

Bij de aftrap is hij niet aanwezig en er wordt gestart met 10 spelers.

Enkel speler X kan zijn elftal vervolledigen.

Indien speler X niet opdaagt en een wisselspeler wil diens plaats innemen, dan kan dit enkel via een vervanging.

2. **iedere gekwalificeerde speler**, op voorwaarde dat vóór de wedstrijd de naam van de afwezige titularis niet op het scheidsrechtersblad werd ingevuld.

Vb. De namen van 8 effectieve spelers en van 4 wisselers zijn op het scheidsrechtersblad ingeschreven (drie lijnen blijven open) op het ogenblik dat de wedstrijd begint.

Iedere gekwalificeerde speler (dus ook een ingeschreven wisselspeler) kan dan op ieder moment van de wedstrijd zijn elftal vervolledigen.

Indien drie van de vier wisselers hun elftal vervolledigen, dan kan uiteraard de vierde wisselspeler niet meer als vervanger aantreden.

REGEL 3 – HET AANTAL SPELERS

---

2. Effectieve speler

Een effectieve speler die tijdens de wedstrijd wordt uitgesloten, mag niet vervangen worden. Indien hij weigert het speelveld en de neutrale zone te verlaten, moet de scheidsrechter de wedstrijd definitief staken.

3. Vervanging van spelers

3.1. Aantal wisselers

De clubs mogen maximaal vier wisselers inschrijven op het scheidsrechtersblad van de officiële kampioenschapswedstrijden, eindronde en provinciale of nationale beker.

Uitzonderingen:

- voor de clubs uitkomende in 1ste nationale afdeling wordt dit aantal op zeven gebracht voor de kampioenschapswedstrijden van hun eerste ploeg en reserven.
- vanaf de 16de finales van de Beker van België mag iedereen 7 wisselers inschrijven.

Hun namen moeten vóór aanvang van de wedstrijd op het scheidsrechtersblad worden ingeschreven.

Wanneer de scheidsrechter vóór aanvang van de wedstrijd vaststelt dat een club **meer dan vier wisselers heeft ingeschreven op het scheidsrechtersblad**, zal hij de club verzoeken dit aantal terug te brengen tot het toegelaten maximum van vier spelers.

Weigert de club hieraan gevolg te geven dan zal de scheidsrechter de **wedstrijd niet laten beginnen** en zal hij dit in een **verslag** aan het Sportcomité of Provinciaal Comité rapporteren.

REGEL 3 – HET AANTAL SPELERS

3.2. Aantal vervangingen

In wedstrijden van **eerste ploegen** (kampioenschap, eindronden en bekerwedstrijden) mogen tijdens de ganse duur van de wedstrijd maximum **drie** spelers vervangen worden. De provinciale vergadering kan beslissen 4 vervangingen toe te laten in de provinciale beker.

In wedstrijden van **reserven en juniores** zijn **vier** vervangingen toegelaten.

In alle andere **jeugdwedstrijden** wordt de procedure van de **vliegende vervanging** toegepast.

3.3. Procedure vervanging

3.3.1. In wedstrijden van eerste ploegen, reserves en juniores

De kapitein brengt de scheidsrechter op de hoogte van een vervanging. Hij mag ook handelen op verzoek van de trainer of clubafgevaardigde.

3.3.2. In jeugdwedstrijden van scholieren tot en met debutantjes (ook dames-juniores en dames-kadetten).

Vliegende vervangingen

- Een vervanging kan plaatshebben tijdens ieder moment van de wedstrijd op voorwaarde dat :
  - de scheidsrechter met een teken de vervanging toelaat.
  - de wisselspeler het speelveld opkomt nadat de te vervangen speler het heeft verlaten.
  - de vervanging gebeurt aan éénzelfde kant van het speelveld ter hoogte van de middenlijn.

REGEL 3 – HET AANTAL SPELERS

- De doelverdediger mag enkel vervangen worden tijdens een spelonderbreking en nadat de scheidsrechter op de hoogte werd gebracht.
- Eenzelfde speler mag een onbeperkt aantal keren vervangen worden en opnieuw aan het spel deelnemen.
- De vervangingen moeten niet op het scheidsrechtersblad vermeld worden, gezien alle ingeschreven spelers beschouwd worden als effectief aan het spel te hebben deelgenomen.

3.3.3. Opmerkingen

- Wisselspelers hoeven niet aanwezig te zijn vóór aanvang van de wedstrijd.
- De wisselspelers zijn niet verplicht zich vóór de wedstrijd in spelersuitrusting bij de scheidsrechter aan te melden. In burgerkledij mogen zij niet in de neutrale zone plaatsnemen.
- In uitzonderlijke gevallen (zieke of gekwetste speler) mag, nadat de scheidsrechter zijn kleedkamer verlaten heeft en vóór de aftrap, **een permutatie** plaatshebben tussen een effectieve speler en een wisselspeler. Deze handelwijze wordt niet beschouwd als een vervanging. Zonder het aanvangsuur uit te stellen moet de scheidsrechter de kapitein van de tegenstrevers inlichten en tijdens de rust het scheidsrechtersblad aanpassen.

REGEL 3 – HET AANTAL SPELERS

- Indien tijdens een officiële wedstrijd een club **meer vervangingen wil doorvoeren dan reglementair toegelaten**, moet de scheidsrechter de kapitein van de betrokken ploeg hierover inlichten. Indien de vervanging toch doorgevoerd wordt, moet de scheidsrechter de wedstrijd definitief stopzetten.

---

4. Kapitein

Iedere ploeg moet een kapitein hebben.

Verlaat de kapitein het spel (uitsluiting, vervanging, blessure, enz.) dan moet een andere speler van de ploeg de functie van kapitein uitoefenen. Bij discussie duidt de scheidsrechter zelf een kapitein aan. Bij weigering moet de scheidsrechter de wedstrijd staken.

De kapitein draagt een witte armband van minstens 10 cm breed. Een andere kleur is toegelaten indien verwarring mogelijk is.

Noch de kapitein, noch een andere speler, mogen tijdens de wedstrijd de scheidsrechter uitleg vragen over zijn beslissingen.

REGEL 4 – DE UITRUSTING VAN DE SPELERS

---

1. Kledij van de spelers

- 1.1.** Alle spelers van een ploeg, uitgezonderd de doelwachter, moeten spelen in een uitrusting van dezelfde kleur en de kleur van de truien van beide ploegen moet duidelijk van elkaar verschillen. Is dit niet het geval dan moet in Lagere Afdelingen de thuisploeg zich aanpassen.

Bijzondere bepaling.

In kampioenschap- en bekerwedstrijden tussen eerste elftallen van nationale afdelingen heeft de thuisploeg het voorrecht in haar eigen kleuren te spelen en moet de scheidsrechter eisen dat, indien nodig, de bezoekende spelers een uitrusting dragen die voldoet aan de vereisten qua onderscheid.

- 1.2.** Het dragen van een trainingsbroek of van een korte spanbroek (wielrennerbroek) is individueel toegelaten. De trainingsbroek, gedragen onder de korte broek en in de kousen, moet voor alle spelers van éénzelfde ploeg dezelfde kleur hebben.
- 1.3.** De kledij van een speler is niet reglementair indien :
- de trui niet in de broek steekt.
  - de kousen de benen niet bedekken tot onder de knie.
  - de scheenbeschermers de voorkant van het scheenbeen niet bedekken.
  - kleefband of sokken van een andere kleur gedragen worden boven de kousen. Witte tape van maximum twee centimeter is toegelaten om de beenbeschermers op te houden.

REGEL 4 – DE UITRUSTING VAN DE SPELERS

- 1.4.** Het dragen van een in de rug duidelijk genummerde trui is verplicht voor seniorsploegen en jeugd ploegen, uitgezonderd de preminiemen (U10-U11), duiveltjes (U8-U9), debutantjes (U6-U7) en meisjes (U9-U13).

Tot 30.06.2010 geldt de verplichting voor de jeugd ploegen enkel voor de UEFA-juniores, scholieren, knapen, miniemen en U12 tot U19, die in de nationale kampioenschappen ingeschreven zijn.

Het nummer van iedere speler dient vermeld op het scheidsrechtersblad.

Indien een ploeg aantreedt zonder rugnummering zal de scheidsrechter de wedstrijd laten doorgaan, maar zal hij een scheidsrechtersverslag opstellen.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

A. Vóór de wedstrijd

1. Uur van aankomst op het terrein

In lagere afdelingen moet de scheidsrechter ten laatste 30 minuten vóór aanvang van de wedstrijd aanwezig zijn.

In hogere afdelingen komen de officials samen in een vergaderplaats, ten laatste 75 minuten vóór aanvang van de wedstrijd.

In 1ste Nationale volgen scheidsrechter, assistent-scheidsrechters en 4de official de instructies van de Centrale Scheidsrechterscommissie.

2. Afwezigheid van de scheidsrechter

2.1. Wanneer de scheidsrechter afwezig is op een wedstrijd waarvoor officiële assistent-scheidsrechters zijn aangeduid, dient de eerste assistent-scheidsrechter de wedstrijd te leiden.

De tweede assistent-scheidsrechter wordt eerste assistent-scheidsrechter en de plaats van de tweede assistent-scheidsrechter wordt ingenomen door een gelegenheids-scheidsrechter volgens de rangorde bepaald in het Bondsreglement.

2.2. In wedstrijden waar een 4de official is aangeduid, zal deze de scheidsrechter vervangen. Zelf wordt hij niet vervangen.

2.3. In wedstrijden waar geen officiële assistent-scheidsrechters werden aangeduid, wordt de rangorde om de scheidsrechter te vervangen bepaald in het Bondsreglement.

Indien de bezoekers geen scheidsrechter willen of kunnen aanstellen dan moet de thuisploeg de scheidsrechter aanstellen.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

Nota Bene :

Een gelegenheidsscheidsrechter moet de leiding van de wedstrijd aan de te laat komende officieel aangeduide scheidsrechter afstaan. Om op het speelveld te komen, moet laatstgenoemde een spelonderbreking afwachten.

---

3. Keuring van het speelveld

De scheidsrechter keurt onmiddellijk na zijn aankomst het speelveld.

Bij afwezigheid van de scheidsrechter, keurt de 1ste assistent-scheidsrechter of de gelegenheids-scheidsrechter het speelveld.

De scheidsrechter zal slechts op verzoek van de afgevaardigde of de kapitein van de bezoekers het speelveld en /of de doelen meten. De thuisploeg levert hiertoe het nodige materiaal.

Onregelmatigheden die kunnen hersteld worden en die vastgesteld worden door de scheidsrechter of door de afgevaardigde van de bezoekers, moeten tenminste 20 minuten vóór de aanvang van de wedstrijd aan de terreinafgevaardigde gemeld worden. Deze mededeling gebeurt uitsluitend door de scheidsrechter.

---

4. Controle van het scheidsrechtersblad

Bij iedere wedstrijd wordt een scheidsrechtersblad opgesteld, zelfs indien :

- 4.1. Een ploeg niet opdaagt of zich aanmeldt met minder dan zeven spelers.
- 4.2. Het speelveld ongeschikt of onbespeelbaar wordt verklaard.

Het scheidsrechtersblad moet eerst door de thuisploeg en nadien door de bezoekers ingevuld worden.

Thuisploeg : 20 minuten vóór de aanvang van de wedstrijd.

Bezoekers : 10 minuten vóór de aanvang van de wedstrijd.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

De namen van de aanwezige spelers moeten hetzij als effectieve speler, hetzij als wisselspeler op het scheidsrechtersblad vermeld worden.

Een speler-trainer moet én als effectieve speler (of als wisselspeler) én als trainer op het scheidsrechtersblad ingeschreven worden.

Vóór het begin van de wedstrijd moeten de ongebruikte lijnen, voorzien voor de wisselers, door de scheidsrechter doorgehaald en geparafeerd worden.

De scheidsrechter controleert nauwkeurig alle gegevens op juistheid en volledigheid.

De scheidsrechter moet op het scheidsrechtersblad noteren :

- de vaststellingen en motieven voor het uitstellen of stopzetten van de wedstrijd wegens ongeschikt of onbespeelbaar speelveld.
- de herstellingen noodzakelijk om een speelveld bespeelbaar of geschikt te maken.
- de motieven en het tijdstip van melding van een voorbehoud.
- de vaststelling van het niet opkomen van een ploeg.

5. Controle van de identiteitsbewijzen

Vóór iedere wedstrijd moet de scheidsrechter de identiteit controleren van alle op het scheidsrechtersblad ingeschreven spelers. Geldige identiteitsbewijzen zijn :

- bij wedstrijden van eerste ploegen van het betaald voetbal :
  - de spelerslicentie.
- bij andere wedstrijden :
  - een officieel document met foto, uitgereikt door een officiële administratie.
  - een vervangingsdocument met foto, uitgereikt door de politie bij verlies of diefstal van de gemeentelijke identiteitskaart of van enig ander door een officiële administratie afgeleverd document.
  - elk officieel document met foto, erkend en afgeleverd door de K.B.V.B.

De controle van de identiteitsbewijzen gebeurt in aanwezigheid van de spelers en van de afgevaardigden van beide ploegen.

Uitzonderlijk kan de scheidsrechter de controle tijdens de rust of na de wedstrijd uitvoeren.

Ontbrekende identiteitsbewijzen mogen nog worden voorgelegd na de wedstrijd en dit tot op het ogenblik dat het wedstrijdblad wordt ondertekend door de scheidsrechter en de beide afgevaardigden.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

Administratieve aanbevelingen :

Indien een officieel identiteitsbewijs ontbreekt, moet de scheidsrechter :

1. het voorziene vakje naast de naam van de speler aankruisen.
2. in het vak “opmerkingen” eveneens de naam vermelden van de speler die geen of een dubieus identiteitsbewijs voorlegde, alsmede de naam van zijn club. Bij dubieus identiteitsbewijs zal de scheidsrechter ook de reden van twijfel dienen te vermelden.

Na controle geeft de scheidsrechter de identiteitsbewijzen terug aan de afgevaardigde.

---

6. Controle van de uitrusting

- De scheidsrechter moet verifiëren of het rugnummer op de trui van een speler overeenstemt met zijn op het scheidsrechtersblad ingeschreven nummer.
- Een speler wiens uitrusting niet voldoet aan de eisen gesteld in spelregel 4 of die iets draagt dat gevaarlijk is voor hem of voor een andere speler, mag niet meespelen zolang hij zijn uitrusting niet reglementair in orde heeft gebracht.
- Wanneer in lagere afdelingen een ploeg shirts draagt in dezelfde kleur als het shirt van de scheidsrechter, dan moet de thuisclub de scheidsrechter voorzien van een uitrusting die in kleur verschilt van de uitrusting van beide ploegen (vb. fluorescerend vestje).

7. Borden vervanging spelers

In wedstrijden van 1ste, 2de en 3de Nationale zijn deze borden verplicht.

De bezochte club stelt 2 stellen genummerde borden van verschillende kleur ter beschikking.

De bezochte club gebruikt rode borden met witte cijfers, de bezoekende club gele borden met zwarte cijfers.

Het gebruik van een elektronisch bord is toegelaten.

---

8. Onderrichtingen aan de terreinafgevaardigde

De scheidsrechter moet voor elke ontmoeting precieze richtlijnen geven aan de terreinafgevaardigde.

---

9. Geven van richtlijnen aan de assistent-scheidsrechters

De scheidsrechter is verplicht aan zijn assistent-scheidsrechters de nodige richtlijnen (zie regel 6) te geven.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

B. Tijdens de wedstrijd

1. Gelijktijdig op het speelveld komen van de ploegen

In competitiewedstrijden voor senioren (waaraan klimmen of dalen verbonden is) of in bekerwedstrijden moeten de spelers van beide ploegen, voorafgegaan door de scheidsrechter en eventueel de assistent-scheidsrechters, in evenwijdige rijen het speelveld betreden.

2. Teken om het spel te hernemen

In de gevallen waar een fluitsignaal niet verplicht is bij een spelherneming, moet de scheidsrechter met een armbeweging de herneming aangeven (uitgezonderd bij doelschop en inworp).

3. Voordeel

Indien de scheidsrechter het voordeelpincipe toepast moet hij dit onmiddellijk mondeling aangeven en bevestigen met het conventionele teken, zodat de spelers begrijpen dat hij de fout gezien heeft. Indien het voordeel zich niet concretiseert, bestraft hij de initiële fout met een vrije schop.

Opmerking : terugkomen op de initiële fout na het teken gegeven te hebben is geen scheidsrechterlijke vergissing.

4. Disciplinaire maatregelen

Naast de gele en de rode kaart (zie spelregel 12) kan de scheidsrechter in de loop van de wedstrijd of tijdens een spelonderbreking een verbale opmerking maken.

5. Uitsluiting voor twee gele kaarten

Indien een speler een tweede gele kaart krijgt, zal de scheidsrechter hem uitsluiten door hem eerst de gele en onmiddellijk nadien de rode kaart te tonen.

---

6. Disciplinaire maatregelen tegen personen in de neutrale zone

---

Indien de scheidsrechter een disciplinaire sanctie wenst te geven, moet hij een onderscheid maken tussen :

6.1. de wisselers, de vervangen spelers en de speler-trainer.

aan wie hij gele en rode kaarten kan tonen.

6.2. de dragers van een armband.

ten opzichte van deze personen, zal de scheidsrechter een beroep moeten doen op de terreinafgevaardigde om de orde te herstellen op de bank of om hen uit de neutrale zone te verwijzen.

---

7. Richtlijnen aan de scheidsrechters i.v.m. het tijdelijk of definitief stopzetten van een wedstrijd

---

Deze richtlijnen gelden voor alle categorieën van wedstrijden.

Overeenkomstig Regel 5 kan de scheidsrechter een wedstrijd tijdelijk of definitief stopzetten. De toegestane wachttijden om een wedstrijd tijdelijk te onderbreken staan vermeld in spelregel 7 van deze brochure.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

Redenen om een wedstrijd tijdelijk of definitief stop te zetten, kunnen zijn:

- weersomstandigheden of invallende duisternis.
- één of beide elftallen beschik(t)(ken) niet meer over ten minste 7 spelers.
- wanordelijkheden op het speelveld.
- een speelveld dat onbespeelbaar of ongeschikt wordt.
- het uitvallen van de lichtinstallatie.
- agressie op de scheidsrechter, de assistent scheidsrechters of de 4de official.
- verbaal geweld (spreekkoren) en wanordelijkheden buiten het speelveld.

Voor de laatste twee punten gelden bovendien de hiernavolgende specifieke richtlijnen :

7.1 Agressie op de scheidsrechter, de assistent scheidsrechters of de 4de official.

7.1.1. bij zware fysieke agressie met kwetsuur moet de wedstrijd definitief worden stopgezet.

7.1.2. bij fysieke agressie zonder kwetsuur en er niet doeltreffend en beschermend wordt opgetreden, mag de scheidsrechter de wedstrijd definitief stopzetten, indien hij dit niet doet kan hij de procedure onder punt 7.2 toepassen.

De scheidsrechter moet steeds een uitgebreid verslag opstellen.

7.2 Verbaal geweld (spreekkoren) en wanordelijkheden buiten het speelveld.

Hier moet de scheidsrechter in meerdere fasen optreden :

7.2.1. Fase 1 :

- A. hij roept de beide kapiteins en deelt hen mede dat hij de intentie heeft een omroep te laten doen via de stadionomroeper en hij vraagt hun medewerking om de supporters tot kalmte aan te manen.

- B. hij vraagt aan de terreinafgevaardigde om een 1ste omroep te doen via de stadionomroeper. De terreinafgevaardigde informeert onmiddellijk de veiligheidsverantwoordelijke.

7.2.2. Fase 2 :

- A. indien de houding van het publiek niet verbetert, onderbreekt hij de wedstrijd en vraagt de spelers tijdelijk naar de kleedkamers te gaan.

- B. hij vraagt aan de terreinafgevaardigde om een 2de omroep te doen via de stadionomroeper. De terreinafgevaardigde informeert onmiddellijk de veiligheidsverantwoordelijke.

- C. hij herneemt het spel na een betekenisvolle onderbreking (duur overeenkomstig de reglementaire wachttijden).

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

7.2.3. Fase 3 :

- A. hij staakt de wedstrijd definitief indien tijdens de onderbreking de houding van het publiek niet verbetert of indien, nadat de rust was weergekeerd, de houding van het publiek terug verslechtert.
- B. hij neemt hierover contact op met de veiligheidsverantwoordelijke van de organisator en de politie indien aanwezig.

Het opmaken van een gedetailleerd feitenverslag is steeds verplicht (zelfs als men enkel de eerste fase zou hebben doorlopen).

Het correct doorlopen van de procedure (fase na fase) is van kapitaal belang voor het repressief comité.

---

8. Terugkeer naar de kleedkamers

Bij het einde van iedere speelhelpt laat de scheidsrechter de spelers als eersten de kleedkamers binnengaan, zodat hij het toezicht kan houden.

De AR dichtst bij de tunnel kiest positie in de tunnel en houdt controle in de tunnel. De andere AR vervoegt de R op het speelveld.

De 4de official blijft controle houden over de instructiezones en indien mogelijk ook de ingang van de tunnel. Hij behoudt deze positie tot iedereen het speelveld verlaten heeft en er zich geen conflicten tussen spelers en/of officiëlen meer kunnen voordoen. Hij verlaat als laatste het speelveld.

Indien de thuisspelers na afloop van de wedstrijd op het speelveld blijven, mag de scheidsrechter onmiddellijk na de bezoekers naar de kleedkamer gaan.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

Indien de bezoekers na afloop van de wedstrijd op het speelveld cooling-down (afkoeling) wensen te doen, zal de scheidsrechter pas naar de kleedkamer gaan nadat hij de afgevaardigde van de bezoekers attent heeft gemaakt op zijn verantwoordelijkheid ingeval van incidenten.

---

9. Weigering te spelen

Indien een ploeg het speelveld verlaat zonder toelating van de scheidsrechter of weigert af te trappen na een gecontesteerd doelpunt, moet de scheidsrechter de kapitein de nodige tijd geven om zijn spelers te verzoeken het spel te hervatten. Bij weigering moet de wedstrijd definitief gestaakt worden.

---

10. Terugkeren van een speler op het speelveld

De scheidsrechter mag een speler niet opnieuw het speelveld laten betreden zonder hem een teken tot toelating te geven.

Tijdens het spel mag de speler uitsluitend via de zijlijn het speelveld betreden.

---

11. Uitrusting van de spelers

Indien in bijzondere omstandigheden (hevige hitte of stortregens) een ploeg bij de rust van uitrusting wenst te veranderen, maar geen tweede stel truien ter beschikking heeft in dezelfde kleuren, mag de scheidsrechter, na de tegenstrever verwittigd te hebben, haar toelaten een uitrusting aan te trekken van een andere kleur of anders geschikt, voor zover geen verwarring ontstaat met de uitrusting der tegenstrevers.

C. Na de wedstrijd

1. Invullen van het scheidsrechtersblad

Uitslag van de wedstrijd.

Na afloop van de wedstrijd noteert de scheidsrechter de uitslag in cijfers en letters.

Wanneer de wedstrijd wordt gestaakt (weersomstandigheden, incidenten, enz.) wordt de behaalde score op het ogenblik van het stilleggen niet vermeld.

De scheidsrechter moet in een verslag aan het bevoegd comité de reden en het tijdstip van het stilleggen en de op dat moment behaalde score meedelen.

Vervangingen/waarschuwingen/uitsluitingen/aanmerkingen.

Alle vervangingen, waarschuwingen (alleen in wedstrijden van eerste elftallen), uitsluitingen en aanmerkingen worden nauwgezet in de voorziene rubrieken genoteerd.

De waarschuwing die een speler kreeg vóór een directe uitsluiting wordt niet op het scheidsrechtersblad genoteerd.

De scheidsrechter vermeldt ze in het scheidsrechtersverslag over de uitsluiting.

Bij een uitsluiting wegens 2de gele kaart in dezelfde wedstrijd moet de scheidsrechter :

- de minuut van de uitsluiting noteren in het vakje « uitsluiting voor 2 waarschuwingen ».
- onder de rubriek « Aanmerkingen » vermelden dat de speler X (club Y) uitgesloten werd voor twee waarschuwingen.
- geen verslag maken over deze uitsluiting.

REGEL 5 – DE SCHEIDSRECHTER

Wanneer geen waarschuwingen, uitsluitingen, vervangingen of aanmerkingen dienen genoteerd te worden, moeten de voorziene vakjes door de scheidsrechter doorstreept en geparafeerd worden.

Toevoegingen of schrappingen moet de scheidsrechter steeds paraferen.

De terreinafgevaardigde en de afgevaardigde van de bezoekers (bij diens afwezigheid de kapitein) ondertekenen na de wedstrijd het scheidsrechtersblad « Voor akkoord » op de daartoe voorziene plaatsen.

Indien ze weigeren, vermeldt de scheidsrechter dit onder de rubriek « Aanmerkingen ».

De scheidsrechter ondertekent als laatste.

Nota Bene :

- De scheidsrechter moet het notitieboekje dat hij ter beschikking kreeg en waarin hij de waarschuwingen en de uitsluitingen heeft genoteerd, gedurende heel het seizoen bewaren en het voorleggen op elk verzoek van de bevoegde bondsinstantie en het bij zich hebben wanneer hij voor die instantie verschijnt.
- Indien de scheidsrechter een verslag opstelt wegens uitsluitingen of onregelmatigheden, dan zal hij onder de rubriek aanmerkingen enkel noteren : « Verslag volgt ». Indien een officiële waarnemer aanwezig is, moet de scheidsrechter deze ook op de hoogte brengen.

2. Beschadigingen aan de installatie van de thuisclub

Indien bij gelegenheid van een wedstrijd de bezochte club vaststelt dat haar installaties werden beschadigd, zal de scheidsrechter, alvorens de installatie te verlaten, in aanwezigheid van de afgevaardigden van beide clubs de nodige vaststellingen doen. Hij stuurt hierover een verslag naar het bevoegd comité.

REGEL 6 – DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTERS

---

1. Vlaggen

Iedere assistent-scheidsrechter moet in het bezit zijn van een vlag. De vlag moet wit zijn of in een opvallende kleur en een zijde van 30 tot 40 cm hebben.

Het gebruik van het elektronische vlaggensysteem is toegelaten.

---

2. Administratieve verantwoordelijkheid

Een assistent-scheidsrechter mag geen verslag opstellen over een wedstrijd waarin hij fungeerde. Feiten, voorgevallen tijdens de wedstrijd, waarvan hij meent dat zij moeten gesignaleerd worden, zal hij aan de scheidsrechter melden. Deze laatste dient verslag in bij het bevoegde comité.

Een assistent-scheidsrechter mag klacht indienen bij het bevoegde comité (Sportcomité of provinciaal comité) voor handtastelijkheden waarvan hij het slachtoffer is geworden en die hem schade berokkenden.

---

3. Bevoegdheid van de gelegenhedsassistent-scheidsrechter

Een gelegenhedsassistent-scheidsrechter heeft dezelfde bevoegdheid als een officieel aangeduide assistent-scheidsrechter.

---

4. Onderrichtingen voor de assistent-scheidsrechters

Indien de scheidsrechter nalaat vóór aanvang van de wedstrijd klare en duidelijke onderrichtingen te geven aan zijn assistent-scheidsrechters, moeten zij erom vragen.

REGEL 6 – DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTERS

Deze richtlijnen omvatten :

VIER PRIORITEITEN :

1. Het visuele contact.
2. Het volgen van de voorlaatste verdediger.
3. De toepassing van het wait and see-principe.
4. Het opnemen van zijn verantwoordelijkheid.

A. BAL UIT HET SPEL

Indien de scheidsrechter dit niet ziet, behoudt de assistent-scheidsrechter zijn signalisatie tot bij de eerstvolgende spelherneming.

Via zijlijn (voeten = de assistent-scheidsrechter, de armen = de scheidsrechter)

- duidelijke situatie: richting aangeven over de ganse lengte.
- bij twijfel : vlag omhoog, visueel contact en beslissing scheidsrechter volgen.

Via de doellijn.

- duidelijke situatie over de ganse doellijn : hoeks chop of doels chop aangeven in één tijd.
- bij twijfel over de ganse doellijn : vlag omhoog, visueel contact en beslissing scheidsrechter volgen.

B. GELDIG DOELPUNT

- scheidsrechter heeft het gezien : enkele meters lopen naar middenlijn.
- scheidsrechter heeft het niet gezien :
  - vlag in de hoogte.
  - wachten op fluitsignaal.
  - enkele meters lopen naar middenlijn.

REGEL 6 – DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTERS

C. ONGELDIG DOELPUNT

- ter plaatse blijven en de overtreding signaleren.

D. BUITENSPEL

- voorlaatste verdediger.
- oordeel bij het vertrek van de bal.
- aandacht voor de niet strafbare positie.
- indien de scheidsrechter niet kijkt, vlag in de hoogte houden tot het gevaar geweken is of tot bij de eerstvolgende spelherneming.
- bij vrije schop, voorlaatste verdediger nemen.
- aandacht voor de speler die voordeel haalt uit zijn buiten-spelpositie.
- het wait and see-principe goed toepassen.

E. FOUTEN

- mogelijk voordeel afwachten.
- indien beter geplaatst dan de scheidsrechter :
  - vlag omhoog, wapperen
  - fluitsignaal afwachten.
  - eerst de richting en daarna de aard van de overtreding signaleren, inbegrepen de fouten begaan in het strafschoopgebied.
    - directe vrije schop: vlag langs het lichaam.
    - indirecte vrije schop: vlag horizontaal voor het lichaam.
- in het strafschoopgebied: naar hoekschooppunt lopen.
- buiten het strafschoopgebied: enkele passen bewegen in de richting van de middenlijn.
- brutale overtreding om het even waar gebeurd : nummer van de speler noteren en scheidsrechter inlichten.
- mogelijkheid tot tussenkomen op het speelveld om de tegenstrevers te scheiden of om de afstand van 9,15 m te doen eerbiedigen door zich voor de bal te plaatsen.

REGEL 6 – DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTERS

F. VERVANGINGEN

- de wisselspeler moet klaar staan.
- verwittigen met overeengekomen signaal (eventueel over te nemen door andere assistent-scheidsrechter).
- spelonderbreking en teken van scheidsrechter afwachten.
- controle van de uitrusting.
- de wisselspeler komt pas op wanneer de te vervangen speler uit het veld is en na teken van de scheidsrechter.

G. NEUTRALE ZONE

- geduld en kalmte.
- uitsluitend de toegelaten personen.
- behalve bij zware feiten, een spelonderbreking afwachten om de scheidsrechter in te lichten.
- opwarming van de wisselers achter de rug van de assistent-scheidsrechter 1 en in een andere uitrusting dan de spelers.
- weten waar de terreinafgevaardigde zich bevindt.
- preventief optreden bij kwetsuren van spelers.
- uitgesloten spelers mogen niet in de neutrale zone blijven of erin terugkeren.

H. ALLERLEI

- reservemateriaal bijhebben en speeltijd noteren.
- netten controleren bij het begin van de wedstrijd en na de rust.
- de kaarten en de vervangingen noteren.
- taak bij het einde van iedere speelheft.
- lichaamstaal op gepaste wijze gebruiken.

---

5. Samenwerking met een assistent-scheidsrechter van de club

De scheidsrechter preciseert en becommentarieert de specifieke punten van de officiële onderrichtingen die hij wenst toegepast te zien.

1. Officiële wedstrijden (kampioenschappen, nationale en provinciale beker)

De duur van een officiële wedstrijd is tweemaal :

- 45 minuten voor
  - de seniors, behalve voor deze van een bepaalde leeftijd opgesteld in de provinciale reserven;
  - de junioren en U18 tot U21;
  - de UEFA-junioren;
  - de nationale en provinciale damescompetitie.

- 40 minuten voor
  - de scholieren, U16 en U17

- 35 minuten voor
  - de knapen, U14 en U15;
  - de seniors van een bepaalde leeftijd, opgesteld in provinciale reserven;
  - de vrouwelijke jeugd.

- 30 minuten voor de miniemen, U12 en U13.

- 25 minuten voor de preminiemen en de duiveltjes, U8 tot U11.

- 20 minuten voor de debutantjes, U6 en U7.

---

2. Vriendschappelijke wedstrijden en toernooien

Bovenvermelde schikkingen gelden eveneens voor vriendschappelijke wedstrijden en toernooien.

Mits onderling akkoord, mag de speelduur van deze wedstrijden ingekort worden.

3. Verlengingen (extra-times)

Verlengingen van 2 x 15 minuten (alleen toegelaten bij mannelijke seniorswedstrijden) en gebeurlijk strafschoppenserie moeten plaatshebben in overeenstemming met de voorschriften van de competitie.

Bij verlengingen moet de scheidsrechter opnieuw de toss uitvoeren volgens de bepalingen van spelregel 8.

---

4. Wedstrijd die de reglementaire duur niet gehad heeft

Indien de scheidsrechter vaststelt dat een speelhelft langer duurde dan reglementair bepaald, moet hij deze vaststelling gedurende de rust of na de wedstrijd noteren op het scheidsrechtersblad. De afgevaardigden van beide clubs en eventueel de 2 assistent-scheidsrechters moeten deze bevindingen mede ondertekenen. Mocht dit geweigerd worden, dan zal de scheidsrechter hiervan akte nemen.

Indien de scheidsrechter een speelhelft te vroeg beëindigt en dit dadelijk vaststelt, zal hij het spel hernemen voor de resterende tijd. Is dit niet meer mogelijk dan zal hij dezelfde administratieve procedure volgen als voorzien in geval van te lange speelduur.

De scheidsrechter mag de tweede speelhelft van een wedstrijd niet verlengen of verkorten omdat de eerste helft zijn normale duurtijd niet heeft gehad.

1. Het geven van de aftrap

De aftrap moet gegeven worden door een speler die aan de wedstrijd deelneemt.

---

2. Wachttijden

2.1. Algemeen principe

- 2.1.1. Een wedstrijd moet op het voorziene aanvangsuur beginnen.
- 2.1.2. Na iedere spelonderbreking moet het spel zo snel mogelijk hervat worden.

2.2. Wachttijden zijn mogelijk

- 2.2.1. Bij afwezigheid van een ploeg op het voorziene aanvangsuur en op voorwaarde dat de aanwezige ploeg akkoord gaat.
- 2.2.2. Bij onvoorziene omstandigheden.
- 2.2.3. Bij het uitvallen van de verlichting.

2.3. De maximum duur van de wachttijden

- 2.3.1. 10 minuten bij afwezigheid van een ploeg.
- 2.3.2. 30 minuten bij onvoorziene omstandigheden.
- 2.3.3. 30 minuten bij het uitvallen van de verlichting.

2.4. Nota Bene

- 2.4.1. De som van alle toegepaste wachttijden wegens onvoorziene omstandigheden (inclusief de wachttijd toegepast wegens de afwezigheid van een ploeg) mag nooit meer dan 30 minuten per wedstrijd bedragen.
- 2.4.2. De som van alle toegepaste wachttijden wegens het uitvallen van de verlichting mag nooit meer dan 30 minuten per wedstrijd bedragen.
- 2.4.3. De regels onder 2.4.1 en 2.4.2 mogen cumulatief worden toegepast.
- 2.4.4. Wordt de totale duur van alle toegepaste en toegelaten wachttijden overschreden, dan moet de scheidsrechter de wedstrijd definitief staken.
- 2.4.5. Indien bij mist een weersverbetering niet te verwachten valt, wordt aangeraden de voorziene wachttijd niet te benutten, maar zo snel mogelijk een definitieve beslissing te nemen.
- 2.4.6. Het aanvangsuur van een wedstrijd mag nooit vertraagd worden om de thuisploeg toe te laten herstellingswerken te beëindigen ingevolge ongeschikt speelveld.

REGEL 9 - DE BAL IN EN UIT HET SPEL

REGEL 10 – HOE ER WORDT GESCOORD

Vreemd voorwerp

Een doelpunt mag niet toegekend worden wanneer de bal, alvorens hij de doellijn overschrijdt, in contact is geweest met een vreemd voorwerp. De scheidsrechter zal in dit geval het spel stilleggen en hernemen met een scheidsrechtersbal op de plaats waar de bal in contact kwam met het vreemd voorwerp.

Bevindt de bal zich, op het ogenblik van het contact, in het doelgebied dan wordt de plaats van de spelherneming bepaald volgens de onderrichtingen in spelregel 8.

Indien een toeschouwer het speelveld betreedt om een doelpunt te verhinderen, zal de scheidsrechter het doelpunt valideren indien de toeschouwer de bal niet raakte of zich niet daadwerkelijk in de spelontwikkeling mengde.

REGEL 11 – BUITENSPEL

1. Wat is een spelfase ?

De spelfase is het geheel van de spelacties en spelfeiten die zich afspelen tussen het in het spel brengen van de bal en de spelonderbreking die daarop volgt.

---

2. Wedstrijden tussen ploegen die aan verschillende strafstelsels onderworpen zijn

---

Voor deze wedstrijden is de procedure van toepassing die gangbaar is voor de hoogste spelers-categorie.

---

3. Boodschap op ondertrui

Indien een speler een boodschap op zijn ondertrui toont, moet de scheidsrechter een verslag opmaken voor het repressieve comité.

---

4. Gele kaart

Indien de scheidsrechter een speler een gele kaart wil geven, maar deze nog niet heeft getoond en deze speler op dat ogenblik een overtreding begaat die eveneens met geel moet bestraft worden, dan zal de speler uitgesloten worden voor twee maal geel.

5. Herroepen van een gele of rode kaart

De scheidsrechter kent een vrije schop toe aan een aanvaller en toont de tegenstrever :

- een gele kaart wegens het afbreken van een beloftevolle aanval of
- een rode kaart wegens het ontnemen van een scoringskans.

Hij stelt daarna vast dat de assistent-scheidsrechter signaleerde voor een eerdere overtreding.

Indien de scheidsrechter de voorafgaande inbreuk aanvaardt, vervalt de gele of rode kaart en zal het spel, naargelang de aard van de voorafgaande fout, met een indirecte of directe vrije schop hernomen worden.

Uitzondering :

Indien de beloftevolle aanval of de scoringskans afgebroken of ontnomen wordt door een overtreding, waarvan de intensiteit op zich reeds geel of rood rechtvaardigt, dan blijft de disciplinaire maatregel behouden.

REGEL 14 – DE STRAFSCHOP

---

1. Strafschop in de toegevoegde tijd

Wanneer de wedstrijd verlengd wordt aan het einde van de eerste speelhelft of aan het einde van de wedstrijd, om een strafschop te nemen of te hernemen, duurt de verlenging tot de strafschop zijn uitwerking gehad heeft, d.w.z. tot de scheidsrechter beslist heeft of er al dan niet een doelpunt aangetekend werd, en de wedstrijd is beëindigd zodra de scheidsrechter een beslissing heeft genomen.

Nadat de speler die de strafschop neemt de bal in het spel heeft gebracht, mag geen andere speler dan de doelman van de verdedigende partij de bal spelen of aanraken.

REGEL 15 – DE INWORP

REGEL 16 – DE DOELSCHOP

REGEL 17 – DE HOEKSCHOP

In wedstrijden van miniemen wordt de hoekschop getrapd vanaf het snijpunt van de lijn die het strafschopgebied afbakent en de doellijn.

DE INSTRUCTIEZONE

Verboden te roken

1. Een wisselspeler of speler-trainer, ingeschreven als wisselspeler, die gedurende de wedstrijd in de instructiezone rookt, krijgt een waarschuwing (gele kaart) voor onsportief gedrag en wordt bij recidive uitgesloten (rode kaart).
2. Indien de scheidsrechter vaststelt dat de trainer of één van de andere personen, toegelaten in de instructiezone, rookt gedurende de wedstrijd, zal hij tussenkomen.
Indien betrokkene weigert te stoppen met roken of in herhaling valt, zal hij uit de instructiezone verwijderd worden en de scheidsrechter rapporteert aan het disciplinaire comité.

SECRETARISSEN DER REPRESSIEVE COMITES EN SCHEIDSRECHTERS COMMISSIES

ALGEMEEN SECRETARIAAT

PHILIPS Jean-Marie
Houba de Strooperlaan 145 – 1020 BRUSSEL
Tel. (02) 477 12 11 – Fax (02) 478 23 91

BEROEPSCOMITE

HARNIE Philippe
Houba de Strooperlaan 145, bus 1 – 1020 BRUSSEL
Tel. (02) 477 12 58 – Fax (02) 479 70 62

CENTRALE SCHEIDSRECHTERS COMMISSIE – SPORTCOMITE COMPETITIES

DE SAEDELEER Gunther
Houba de Strooperlaan 145, bus 2 – 1020 BRUSSEL
Tel. (02) 477 12 41 – Fax (02) 479 14 26

SPORTCOMITE – DISCIPLINAIRE ZAKEN

DE GENDT Thibault
Houba de Strooperlaan 145, bus 2 – 1020 BRUSEL
Tel. (02) 477 12 02 – Fax (02) 479 70 62

SECRETARISSEN DER PROVINCIALE COMITES EN SCHEIDSRECHTERS COMMISSIES

ANTWERPEN

RUBBENS Viviane
Brieleke 18 – 2160 WOMMELGEM
Tel. (03) 355 27 30 – Fax (03) 226 20 95

BRABANT

ROOSENS Marc
Marathonlaan 129 – 1020 BRUSSEL
Tel. (02) 477 12 87 – Fax (02) 479 14 12

HENEGOUWEN

PHILIPPON Francis
Avenue du Tir 77 – 7000 MONS
Tel. (065) 39 93 63 – Fax (065) 39 93 73

LIMBURG

COOPMANS Carl
Boekstraat 130 – 3500 HASSELT
Tel. (011) 28 16 30 – Fax (011) 28 56 00

LUIK

WILQUET Michel
Chaussée de Tongres 66 – 4000 ROCOURT
Tel. (04) 224 74 16 – Fax (04) 224 29 27

LUXEMBURG

VAN BINST Guy
Rue Francq 34 – 6700 ARLON
Tel. (063) 24.50 62 – Fax (063) 24 50 63

SECRETARISSEN DER PROVINCIALE COMITES EN SCHEIDSRECHTERS COMMISSIES

NAMEN

VAN RODE Jacques
Chemin de Beuloye 40 – 5022 COGNELEE
Tel. (081) 20 05 31 – Fax (081) 20 05 32

OOST-VLAANDEREN

HUYLEBROECK Bart
Speldenstraat 19 – 9000 GENT
Tel. (09) 235 75 53 – Fax (09) 223 18 17

WEST-VLAANDEREN

VANDEVIVER Martine
Abdijbekestraat 10 – 8200 SINT-ANDRIES-BRUGGE
Tel. (050) 38 62 41 – Fax (050) 39 54 11

1. Vragenlijst

Op het einde van ieder seizoen kan elke scheidsrechter gevraagd worden een vragenlijst in te vullen.

De scheidsrechter moet de vragenlijst behoorlijk invullen en binnen de gestelde termijn terugsturen.

---

2. Verlof

Een verlofaanvraag moet schriftelijk en minstens drie weken op voorhand bij de scheidsrechterscommissie worden ingediend.

Diezelfde procedure moet worden gevolgd indien het gaat om :

- een speeldag waarop normaal geen kampioenschapwedstrijden worden betwist.
- de periode na de officiële sluiting van het seizoen.

Een laattijdige verlofaanvraag wordt als een afzegging beschouwd, tenzij een geval van overmacht duidelijk wordt aangetoond.

Iedere verlofaanvraag wordt ambtshalve aanvaard.

Bij een verlofaanvraag voor een periode langer dan zes weken, moet de scheidsrechter zijn scheidsrechterskaart ambtshalve terugsturen naar zijn commissie.

Opgelet :

Een niet aangeduide scheidsrechter is niet met verlof en moet ter beschikking blijven volgens de instructies van zijn scheidsrechterscommissie.

3. Afmelding (ziekte, professionele redenen...)

Een afmelding dient gestaafd met de nodige bewijsstukken.

---

4. Afwezigheid op wedstrijd

Indien een aangeduide assistent-scheidsrechter afwezig is, moet de scheidsrechter dit schriftelijk melden aan het secretariaat van zijn scheidsrechterscommissie.

Indien een scheidsrechter of assistent-scheidsrechter afwezig was op een wedstrijd moet hij zich binnen de 24 uur schriftelijk rechtvaardigen bij zijn scheidsrechterscommissie.

---

5. Tijdelijke onderbreking van de loopbaan

Wanneer een scheidsrechter gedurende een seizoen inactief blijft en nadien zijn activiteit wenst te hernemen, is de bevoegde scheidsrechterscommissie niet verplicht hem opnieuw op te nemen in de categorie waartoe hij vroeger behoorde. Zij is zelfs niet verplicht hem opnieuw in het kader op te nemen.

Een scheidsrechter die tijdelijk de arbitrage onderbreekt, moet ambtshalve zijn scheidsrechterskaart naar de secretaris van zijn scheidsrechterscommissie terugsturen.

6. Briefwisseling en mededelingen aan de scheidsrechterscommissie

---

Elke briefwisseling moet gericht worden aan de secretaris van de scheidsrechterscommissie.

Alle mondelinge mededelingen aan betrokken secretaris moeten schriftelijk bevestigd worden.

---

7. Mededelingen aan de scheidsrechters

Elke scheidsrechter moet de website www.footbel.com (e-kickoff) raadplegen en de rubrieken uitgaande van zijn scheidsrechterscommissie en de rubriek « Officiële Berichten van de K.B.V.B. » lezen, alsook zijn persoonlijke berichten door gebruik te maken van zijn code en paswoord.

---

8. Administratieve tekortkomingen

Scheidsrechters die de onderrichtingen niet nauwgezet naleven, stellen zich bloot aan maatregelen vanwege hun scheidsrechterscommissie.

---

9. Scheidsrechterscursussen

Deze cursussen zijn verplicht voor de opgeroepen scheidsrechters.

10. Verschijning voor de officiële comités

Verplaatsingskosten

De scheidsrechter of assistent-scheidsrechter die voor een comité van de Bond wordt opgeroepen, mag enkel zijn verplaatsingskosten, berekend op basis van het blokkensysteem, aanrekenen.

Zij die van verder dan hun woonplaats moeten komen, dienen vooraf het akkoord van de secretaris van het comité of de commissie te bekomen.

Loonverlies

Loonverlies, winstderving, of verlies van een vakantiedag, kunnen vergoed worden, op voorwaarde dat de scheidsrechter :

- de secretaris van het comité bij de ontvangst van zijn oproeping hiervan op de hoogte brengt en deze beslist dat de oproeping behouden blijft.
- de nodige bewijsstukken voorlegt (attest van werkgever of verklaring op eer voor degene die absoluut in de onmogelijkheid verkeert een dergelijk attest te bekomen).

Indien deze dubbele voorwaarde (contact met de secretaris + voorleggen van de nodige bewijsstukken) niet wordt nageleefd, wordt iedere tussenkomst automatisch verworpen.

Aanwezigheid

Iedereen die wordt opgeroepen, moet alles in het werk stellen om aanwezig te zijn.

11. Houding tegenover de media

Scheidsrechters en assistent-scheidsrechters mogen tegenover de media verklaringen afleggen. De volledige verantwoordelijkheid ligt echter bij hen.

---

12. Verbodsbepalingen

Het is aan de scheidsrechter verboden :

- 12.1.** Als speler deel te nemen aan :
- kampioenschapwedstrijden.
  - vriendschappelijke wedstrijden daags vóór een kampioenschapwedstrijd die hij moet leiden.
- Deze bepalingen gelden niet voor de scheidsrechters van cat. H.
- 12.2.** Wedstrijden te leiden die door de Bond niet worden erkend.
- 12.3.** Persoonlijke uitnodigingen voor internationale wedstrijden, bekerwedstrijden, enz... door te geven aan derden.
Een uitnodigingskaart die niet wordt gebruikt, moet vóór de datum van de wedstrijd naar het Algemeen Secretariaat worden teruggestuurd.
- 12.4.** Gevolg te geven aan het verzoek van een club om vriendschappelijke wedstrijden, toernooien, enz. te leiden, zonder het voorafgaandelijk akkoord van zijn commissie.
- 12.5.** Te vertoeven in de kleedkamer van een collega of in de neutrale zone, behalve voor scheidsrechters die geneesheer of kinesist zijn en als dusdanig in de instructiezone mogen plaatsnemen.

ALGEMENE ADMINISTRatieve BEPALINGEN

- 12.6.** Een officiële functie waar te nemen in de neutrale zone (afgevaardigde, commissaris, oefenmeester).
- 12.7.** Op te treden als assistent-scheidsrechter voor zijn club, behalve ter vervanging van een afwezige en officieel aangeduide assistent-scheidsrechter.
- 12.8.** Zijn club te vertegenwoordigen bij het onderzoek van een klacht of beroep in verband met arbitragekwesties, behalve indien hij ingeschreven is in de lijst van de Orde der Advocaten.
- 12.9.** Zijn club te vertegenwoordigen bij het onderzoek van een klacht of beroep in verband met een wedstrijd die hij als gelegenheidsscheidsrechter leidde.

---

13. Diefstal in de kleedkamers

De scheidsrechter brengt de thuisploeg onmiddellijk op de hoogte.

Hij brengt eveneens de secretaris van zijn scheidsrechterscommissie op de hoogte, die hem de te volgen procedure zal melden.

De scheidsrechter wordt aangeraden :

- 13.1.** Te eisen dat zijn kleedkamer gedurende de wedstrijd gesloten wordt.
- 13.2.** Geen belangrijke geldsommen of waardevolle voorwerpen bij zich te hebben.

1. Aanduiding

De scheidsrechter neemt kennis van zijn aanduiding en van eventuele wijzigingen via www.e-kickoff.com., gebruik makend van zijn code en paswoord.

2. Materiële voorbereiding

Zodra de scheidsrechter zijn aanduiding kent, zal hij de juiste ligging van het terrein of de vergaderplaats van de bezochte club en de kleuren van beide ploegen opzoeken. Deze inlichtingen worden hem vóór het seizoen door de scheidsrechterscommissie verstrekt.

3. Uitstellen van wedstrijden wegens weersomstandigheden

Voor uitgestelde wedstrijden, worden twee telefoonlijnen ter beschikking gesteld

Voor de nationale wedstrijden en de Nederlandstalige provincies (Brabant inbegrepen) :

In het Nederlands : **0900/00081**

Voor de nationale wedstrijden en de Franstalige provincies (Brabant inbegrepen) :

In het Frans : **0900/00095**

Uitgestelde wedstrijden op www.footbel.com

4. Keuring van de speelvelden bij ongunstige weersomstandigheden

---

De scheidsrechter wiens wedstrijd nog niet werd uitgesteld, zal zich richten naar de richtlijnen van zijn scheidsrechterscommissie.

---

5. Uitrusting van de scheidsrechter

De uitrusting van de scheidsrechter moet een sportieve en verzorgde allure hebben.

- 5.1. de 2 assistent-scheidsrechters dragen bij voorkeur een trui van dezelfde kleur.
  - 5.2. wanneer één van beide ploegen een uitrusting draagt in dezelfde kleur als de scheidsrechter, zie dan Spelregel 5 - A. punt 6.
  - 5.3. het dragen van publiciteit op de uitrusting is toegelaten mits naleving van de voorschriften uitgevaardigd door de FIFA terzake.
-

6. Houding tegenover de dirigenten

Als vertegenwoordiger van de bond neemt de scheidsrechter een neutrale en discrete houding aan, zowel vóór, tijdens als na de wedstrijd (receptie inbegrepen).

Bij een poging tot omkoperij moet de scheidsrechter onmiddellijk zijn commissie verwittigen.

7. Wedstrijd met gesloten deuren

Bij een wedstrijd met gesloten deuren worden, buiten de spelers, de scheidsrechter en gebeurlijk de officiële assistent-scheidsrechters, alleen volgende personen tot de installaties van de club toegelaten :

- 7.1. de bestuursleden van de twee betrokken clubs.
- 7.2. de technische en de medische staf van beide ploegen
- 7.3. de leden van de officiële comités van de bond
- 7.4. de journalisten in het bezit van een toegangsbewijs afgeleverd door de Belgische Beroepsbond van Sportjournalisten of door de K.B.V.B.

Indien hoger vermelde voorschriften niet worden nageleefd, zal de scheidsrechter de wedstrijd toch laten betwisten.

In alle omstandigheden zal hij aan het bevoegde comité een verslag overmaken.

8. Neutrale Zone

Ordemaatregelen op het terrein

8.1. Terreinafgevaardigde

De club, op wiens terrein een wedstrijd gespeeld wordt, moet een terreinafgevaardigde aanstellen.

De terreinafgevaardigde moet :

- een aangesloten lid zijn van de club.
- minimum 18 jaar oud zijn.
- ter beschikking zijn van de scheidsrechter :
  - bij wedstrijden van eerste ploegen : 60 minuten vóór de aftrap ;
  - bij andere wedstrijden: 30 minuten vóór de aftrap ;
  - tot deze na de wedstrijd vertrekt.

Bij afwezigheid van een terreinafgevaardigde moet een speler van de bezochte club de functie van terreinafgevaardigde waarnemen en mag hij aan het spel niet deelnemen tot een lid, dat als afgevaardigde mag fungeren, zich aanmeldt.

Indien de bezochte club slechts met zeven spelers opkomt en dit aantal tot zes daalt, wegens het uitvallen van een speler die als terreinafgevaardigde dient te fungeren, moet die club als forfaitgevend beschouwd worden.

De terreinafgevaardigde moet zich tijdens de wedstrijd op de plaats bevinden die met de scheidsrechter werd overeengekomen.

8.2. Terreincommissarissen

Voor wedstrijden van haar eerste ploeg moet de bezochte club onder haar aangesloten leden drie terreincommissarissen aanwijzen.

Indien toegelaten door de terreinafgevaardigde mogen aangeslotenen van de bezoekers als terreincommissaris optreden.

Deze personen moeten zich tijdens de wedstrijd in de neutrale zone bevinden.

8.3. Gebeurlijke afgevaardigde van de bezoekende club

De bezochte club mag, om de ordedienst te versterken, de hulp vragen van een lid van de bezoekende club.

8.4. Trainers en verzorgers

In alle wedstrijden moeten de trainer en verzorger binnen de instructiezone blijven.

Uitsluitend in wedstrijden van debutantjes, duiveltjes, U8, U9, U10 en U11 mag één enkele oefenmeester zich vrij verplaatsen in de neutrale zone en raadgevingen aan zijn spelers verstrekken.

---

9. Tussenkomst van de politie

Enkel de bezochte club kan om de tussenkomst verzoeken van politie op haar terrein.

Het is dus niet aan de scheidsrechter om op dit vlak initiatief te nemen.

10. Scheidsrechtervergoeding

Per wedstrijd heeft een scheidsrechter recht op volgende scheidsrechtersvergoeding :

10.1. Scheidsrechter

Centrale Scheidsrechterscommissie :

- categorie A : € 72,50.
- categorie B : € 50.
- categorie C : € 37,50.
- categorie D : € 30.
- de 4de official ontvangt de vergoeding van zijn categorie.

Provinciale Scheidsrechterscommissie :

- categorie E : € 25.
- categorie F : € 22.
- categorie G : € 20.
- categorie H : € 20 (voor wedstrijden in 1ste en 2de provinciale ontvangen zij 25 € en voor wedstrijden in 3de en 4de provinciale hebben zij recht op 22 €).
- categorie stagiair : € 17.

Bijzonderheden :

- de scheidsrechter die een wedstrijd van een toetredende groepering leidt, heeft recht op de vergoeding die voor zijn categorie is voorzien.
- indien een scheidsrechter werd aangeduid voor het leiden van twee jeugdwedstrijden die na elkaar in dezelfde installaties gespeeld worden, ontvangt hij voor elk van deze wedstrijden, ongeacht de duur ervan, de vergoeding die voorzien is voor zijn categorie.

- voor toernooiwedstrijden mag slechts de helft van de reglementaire vergoeding worden aangerekend, op voorwaarde dat de duur van de wedstrijden niet meer dan de helft is van de reglementaire duur en de scheidsrechter de wedstrijden moeten leiden binnen een tijdspanne van vier uur.

10.2. Assistent-scheidsrechter

Centrale Scheidsrechterscommissie

- de scheidsrechter die als assistent-scheidsrechter optreedt, ontvangt dezelfde vergoeding als deze welke hij, volgens zijn categorie, ontvangt wanneer hij een wedstrijd leidt.
- de assistent-scheidsrechter ontvangt € 30.

Provinciale Scheidsrechterscommissie

De scheidsrechter die als assistent-scheidsrechter optreedt, ontvangt € 25 wanneer hij optreedt in een wedstrijd :

- waaraan een eerste ploeg van een club uit Bevordering deelneemt.
- van Reserven I Nationaal.
- van de nationale eindronden voor jeugd ploegen.

De scheidsrechter die als assistent-scheidsrechter optreedt, ontvangt € 20 wanneer hij optreedt in een andere wedstrijd.

De assistent-scheidsrechter ontvangt € 20 ongeacht de wedstrijd waarin hij optreedt.

10.3. Bijzonderheden én voor scheidsrechters én voor assistent-scheidsrechters

- De scheidsrechter die een wedstrijd uitstelt (vóór de aftrap) wegens onbespeelbaar speelveld ontvangt slechts de helft van zijn scheidsrechtersvergoeding.
- De scheidsrechter die een internationale wedstrijd in België leidt of hierbij optreedt als assistent-scheidsrechter of als 4de official ontvangt zijn normale vergoeding.
- Een scheidsrechter die een wedstrijd leidt bij afwezigheid van zijn officieel aangestelde collega, heeft recht op de vergoeding die toegekend wordt aan de categorie waartoe de afwezige scheidsrechter behoort. Indien deze vergoeding hoger ligt dan deze toegekend aan zijn eigen categorie, mag hij enkel de laatstgenoemde aanrekenen.
- Een scheidsrechter die een wedstrijd leidt waarvoor door de bevoegde provinciale scheidsrechterscommissie geen enkele officieel werd aangesteld, heeft recht op de vergoeding toegekend aan de categorie G.
- De scheidsrechter die als gelegenheidsscheidsrechter optreedt, moet op het scheidsrechtersblad het nummer van zijn scheidsrechterskaart vermelden evenals de provincie waartoe hij behoort. Dit om te vermijden dat de club zou weigeren hem zijn vergoeding toe te kennen.

11. Hoe de verplaatsingskosten berekenen ?

1. **noteer de bloknummers** van vertrek- en eindpunt van bestemming onder elkaar :

2480

2185

2. **maak het verschil** tussen de twee eerste cijfers en tussen de twee laatste cijfers van iedere bloknummer :

$24 - 21 = 3.$

$85 - 80 = 5.$

3. **maak de som** van beide verschillen en vermenigvuldig het totaal met 2,50 € :

$3 + 5 = 8 \times 2,50 = 20 \text{ €} = \text{de verplaatsingskosten.}$

Opmerkingen :

1. de minimum vergoeding voor een verplaatsing bedraagt 2 blokken = 5,00 €
2. uw bloknummer wordt vermeld op uw scheidsrechterskaart, het bloknummer van de club is te vinden op het scheidsrechtersblad.
3. uw bloknummer en het aantal blokken dienen vermeld op het scheidsrechtersblad.

Bijzonderheid :

De scheidsrechter of assistent-scheidsrechter die, ten gevolge van slechte weersomstandigheden (mist/ijzel), zijn woonplaats niet kan vervoegen na afloop van een avondwedstrijd, mag ter plaatse logeren. In deze uitzonderlijke situatie neemt de Bond de hotelkosten ten laste.

ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN I.V.M. DE WEDSTRIJD

Om de terugbetaling te bekomen van andere kosten dan die waarvan sprake hiervoor (= buitengewone kosten) moet de scheidsrechter bewijzen dat een buitengewone omstandigheid hem tot die uitgave heeft gedwongen.

---

12. Betaling van de scheidsrechterskosten

In principe moeten de scheidsrechterskosten vóór de wedstrijd en door de bezochte of inrichtende club worden uitbetaald.

Mochten er zich moeilijkheden in dit verband voordoen, zal de scheidsrechter een verslag indienen bij het bevoegd comité.

---

13. Beker van België

Indien een wedstrijd na de reglementaire speelduur van 90 minuten onbeslist eindigt :

13.1. In de eerste 3 rondes :

- geen verlengingen.
- strafschoppen zoals vermeld in de Spelregels.

13.2. In de 4de en 5de ronde en in de 16de en 8ste finales :

- verlengingen (2 x 15 minuten).
- indien stand nog gelijk : strafschoppen zoals vermeld in de Spelregels.

13.3. In de kwartfinales en in de halve finales (gespeeld in heen- en terugwedstrijden) :

- is de ploeg die het grootste aantal doelpunten aantekende in de twee wedstrijden gekwalificeerd voor de volgende ronde.

ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN I.V.M. DE WEDSTRIJD

- indien beide ploegen na de twee wedstrijden een gelijk aantal doelpunten aangetekend hebben, tellen de doelpunten op verplaatsing aangetekend dubbel. De ploeg die dank zij hoger vermelde bonificatie aan het hoogst aantal doelpunten komt, is dus gekwalificeerd voor de finale.
- indien de stand, ondanks deze regel, nog gelijk blijft (d.w.z. wanneer de twee ploegen een gelijk aantal doelpunten aantekenen in hun thuiswedstrijd en een gelijk aantal doelpunten in hun uitwedstrijd) wordt de tweede wedstrijd verlengd met tweemaal vijftien minuten.
- indien de twee ploegen tijdens de verlengingen een gelijk aantal doelpunten aantekenen, tellen de doelpunten op verplaatsing aangetekend dubbel (de bezoekende ploeg zal dus gekwalificeerd zijn).
- indien geen enkel doelpunt werd aangetekend tijdens de verlengingen, wordt overgegaan tot het trappen van strafschoppen zoals vermeld in de Spelregels om de club aan te wijzen die de finale speelt.

13.4. De finale :

- verlengingen (2 x 15 minuten).
- indien stand nog gelijk : finale wordt herspeeld.
- indien na deze tweede wedstrijd – eventuele verlengingen inbegrepen – de stand nog gelijk is, moet overgegaan worden tot het trappen van strafschoppen zoals vermeld in de Spelregels.

